

177.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 26 marca 1935 r.

o Inwalidzkim Sądzie Administracyjnym.

Rozdział I.

Organizacja.

Art. 1. (1) Przy Najwyższym Trybunale Administracyjnym tworzy się Inwalidzki Sąd Administracyjny, jako sąd szczególny, powołany do orzekania o legalności orzeczeń, wydanych w sprawach zaopatrzeń inwalidów wojennych i wojskowych oraz osób pozostałych po tych inwalidach, po poległych, zaginionych i zmarłych w związku ze służbą wojskową.

(2) Inwalidzki Sąd Administracyjny nazywany będzie w dalszych przepisach ustawy niniejszej „Sądem“.

Art. 2. (1) Sąd wydaje wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Językiem sądowym jest język polski.

Art. 3. (1) Sąd składa się z Przewodniczącego, jego zastępcy oraz potrzebnej liczby sędziów i ławników.

(2) Przewodniczącego i sędziów Sądu deleguje Pierwszy Prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego z pośród sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Zastępcą Przewodniczącego Sądu jest wyznaczony przezeń sędzia.

(3) Ławników powołuje na okres roczny Prezes Rady Ministrów w dwóch grupach: w grupie urzędników i w grupie inwalidów; w grupie urzędników z pośród posiadających ukończone wykształcenie prawnicze urzędników (pracowników kontraktowych), podległych Ministrowi Skarbu i Ministrowi Opieki Społecznej, za zgodą właściwego Ministra, w grupie inwalidów na wspólny wniosek Ministrów: Skarbu i Opieki Społecznej, z listy kandydatów, przedstawionych przez stowarzyszenia inwalidów, rozciągające swą działalność na obszar całego Państwa.

Art. 4. Ławnikiem w grupie inwalidów może być tylko inwalida wojenny lub wojskowy, obywatel polski, który korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich, jest nieskazitelnego charakteru, ukończył 30 lat, posiada co najmniej średnie wykształcenie i włada językiem polskim w słowie i piśmie. Od zajmowania tego stanowiska wyłączeni są: członkowie Sejmu i Senatu, posłowie Sejmu Śląskiego oraz funkcjonariusze państwowi i zawodowi wojskowi w służbie czynnej.

Art. 5. (1) Ławnicy są w sprawowaniu swego urzędu niezawisli.

(2) Ławnicy składają przed objęciem urzędu przed Przewodniczącym Sądu następujące przyrzeczenie:

„Przyrzekam, że na powierzonym mi urzędzie ławnika Inwalidzkiego Sądu Administracyjnego będę sumiennie i gorliwie spełniał powierzone mi obowiązki, poświęcając im całą swą wiedzę i doświadczenie, a sprawiedliwość bezstronnie i zgodnie z przepisami prawa wymierzał“.

Art. 6. Z urzędnikiem, który pełni funkcje ławnika, może być w czasie pełnienia tych funkcji rozwiązany stosunek służbowy tylko na jego prośbę, albo w drodze postępowania dyscyplinarnego lub w wykonaniu wyroku sądowego.

Art. 7. (1) Prezes Rady Ministrów może odwołać ławnika przed upływem czasu, na który został powołany:

- 1) na własne jego żądanie;
- 2) gdy utraci jeden z warunków, wymaganych prawem dla objęcia urzędu ławnika;
- 3) dla dobra wymiaru sprawiedliwości.

(2) Odwołanie w przypadkach, przewidzianych w pkt. 2) i 3), może nastąpić tylko na podstawie orzeczenia kolegium sędziowskiego (art. 10 ust. (2)).

Art. 8. Sędziowie ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną według przepisów o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Art. 9. Sąd orzeka w składzie: Przewodniczącego lub sędziego, jako przewodniczącego, oraz dwóch ławników: jednego z grupy urzędników i jednego z grupy inwalidów.

Art. 10. (1) Kolegium orzekające może przekazać rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, budzącego wątpliwości, kolegium sędziowskiemu Sądowi.

(2) Kolegium sędziowskie składa się z Przewodniczącego Sądu lub jego zastępcy oraz dwóch sędziów.

(3) Kolegium sędziowskie może zwrócić się do Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego o przekazanie rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, budzącego poważne wątpliwości, kolegium zwiększonemu lub zgromadzeniu ogólnemu Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Do rozstrzygnięć kolegium zwiększonego i zgromadzenia ogólnego Najwyższego Trybunału Administracyjnego w tych sprawach stosuje się odpowiednio przepisy art. 10 ust. (3) i art. 11 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806).

(4) Rozstrzygnięcia kolegiów wiążą kolegium orzekające przy wydawaniu orzeczenia w danej sprawie.

(5) Odstąpienie w innej sprawie od zasady prawnej, wpisanej do księgi, wymaga ponownego rozstrzygnięcia kolegium, które daną zasadę uchwaliło, przyczem co do przekazania rozstrzygnięcia stosuje się odpowiednio przepisy ust. (1)—(3).

Art. 11. (1) Administrację oraz bezpośredni nadzór nad Sądem sprawuje Pierwszy Prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego; naczelny nadzór należy do Prezesa Rady Ministrów. Przepisy art. 18 ust. (2) i (3) oraz art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806) stosuje się tu odpowiednio.

(2) W zakresie postępowania Sądem kieruje jego Przewodniczący.

Art. 12. Czynności pomocnicze i kancelaryjne Sądu załatwiają sekretariat prawniczy oraz kancelaria sądowa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 13. Prezes Rady Ministrów wydaje w drodze rozporządzenia regulamin Sądu, w którym określona: tryb wewnętrzznego urzędowania Sądu, sposób powoływania ławników, zasady wynagrodzenia ławników za udział w posiedzeniach i strój urzędowy sędziów i ławników na rozprawach.

Art. 14. Do Sądu stosuje się odpowiednio art. 3, 6, 7 i 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806).

Rozdział II.

Postępowanie.

Art. 15. W postępowaniu przed Sądem stosuje się odpowiednio przepisy części II rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października

1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806), jeżeli przepisy rozdziału niniejszego nie stanowią inaczej.

Art. 16. (1) Sprawozdawcą na rozprawie i posiedzeniu niejawnem może być tylko sędzia lub ławnik z grupy urzędników.

(2) Prawa i obowiązki przewodniczącego Izby należą do Przewodniczącego Sądu.

(3) Orzeczenia, przewidziane w art. 61 i 101 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 806), wydaje Przewodniczący Sąd.

Art. 17. Jeżeli stan faktyczny sprawy wymaga uzupełnienia, Sąd może przekazać sprawę władzy pozwanej do ponownego ustalenia w terminie określonym stanu faktycznego według podanych przez siebie wskazówek i dopiero po otrzymaniu tak zmienionych akt administracyjnych przystąpić do wydania orzeczenia w sprawie.

Art. 18. (1) Uznając skargę za uzasadnioną, Sąd może bądź uchylić zaskarżone orzeczenie, bądź zastąpić to orzeczenie własnym rozstrzygnięciem.

(2) Władza, której orzeczenie zostało zastąpione własnym rozstrzygnięciem Sądu, obowiązana jest w ciągu miesiąca od dnia doręczenia jej wypisu wyroku wydać odpowiednie zarządzenie celem wykonania wyroku.

Rozdział III.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 19. (1) Sąd rozpoczyna swe czynności z dniem 1 października 1935 r.

(2) Z dniem tym zostaną mu przekazane wszystkie sprawy, wchodzące do zakresu jego właściwości, a znajdujące się w Najwyższym Trybunale Administracyjnym, z wyjątkiem spraw, w których Najwyższy Trybunał Administracyjny wyznaczył daty rozpoznania.

(3) W czasie od wejścia w życie ustawy niniejszej do rozpoczęcia czynności Sądu skargi na orzeczenia, wymienione w art. 1, powinny być wnoszone do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 20. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 21. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 30 września 1940 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *W. Sławek*